

СТЕНОКАРДИЯ

Стенокардията (гръдната жаба) е най-разпространената форма на исхемичната болест на сърцето. Най-характерната ѝ проява са внезапните пристъпи на стягаща и притискаща болка в гърдите. Особено типична за стенокардията е появата на болка след излизане на болния от топло помещение на студ; болката е по-силна при поемане на студен въздух. Тя възниква внезапно и продължава от няколко минути до половин час, може да се разпространи към лявата ръка, рамото, шията и даже долната челюст. По време на пристъп болните изпитват силен страх.

Стенокардията се класифицира като **стабилна** и **нестабилна**, тиха, **вазоспатична** стенокардия и **синдром "Х"**

При стабилна стенокардия симптомите възникват веднъж на няколко седмици без значително влошаване. Те се появяват при дейности изискващи по-голяма потребност на кислород (физически натоварвания, тютюнопушене, пиене на алкохол). Но дори при стабилна стенокардия, характерът на симптомите може да се мени в зависимост от различни фактори, като температура на околната среда или емоционален стрес.

При нестабилната стенокардия се наблюдава внезапно влошаване на вече съществуващата стенокардия без видима причина или когато се проявяват пристъпи при относително слабо физическо натоварване или в покой. Тази форма на заболяването обикновено е свързана с отделяне на плака от стените на кръвоносния съд последвано от образуване на тромб.

Вазоспастична стенокардия [\[JONA1\]](#) често се развива в положение на покой, като причина за исхемията е недостътчната доставка на кислород, а не ненуждата на миокарда от него.

Тихата исхемия на миокарда се развива без субективно усещане за дискомфорт или болка. Такава исхемия може да се наблюдава при 40% от пациентите със стабилна стенокардия и при 2,5-10% от мъжете на средна възраст, които иначе нямват оплаквания. Осъзнавайки важността на симптомите на стенокардия като физиологически сигнал за тревога на организма, то безсимптомният характер на тихата исхемия се явява отрицателен фактор, възпрепятстващ навременното лечение.

Синдром «Х» . С този термин се класифицират пациенти с типични симптоми на стенокардия, у които обаче не се наблюдават стенозни поражения на коронарните артерии при ангиографски изследвания.

Причината за пристъпа е недостатъчното кръвоснабдяване на сърдечния мускул. Кръвта престава да постъпва заради свиване на отвора на коронарната сърдечна артерия при атеросклероза или спазъм на съдовете.

Стенокардията може да се диагностицира по резултатите от прилагането на нитроглицерин. Ако до една- две минути след прилагане на препарата пристъпът отmine, значи става въпрос за стенокардия. Ако обаче той продължи повече от половин час и не минава от приемане на нитроглицерин, съществува реална опасност от инфаркт на миокардата.

Но не всички болки в лявата половина на гърдите говорят за стенокардия. Подобни болки могат да се наблюдават при неврози, при порок на сърцето, при заболявания на

шийно-гърдната част на гръбначния стълби и т.н. Затова окончателната диагноза може да се постави само след лекарски преглед.

При пристъп от стенокардия трябва да се вземат незабавни и решителни мерки. Първото лечебно средство са нитроглицеринът и почивката. Таблетките или капките нитроглицерин се приемат в началото на пристъпа, без да се чака болката да стане нетърпима.

В особено тежки случаи на стенокардия, когато медикаментозната терапия е недостатъчно ефективна, се провеждат хирургически интервенции- поставяне на байпас или балонна ангиопластика.

Поставянето на **байпас** (коронарен шънт) е хирургическа операция , при която се възстановява кръвният поток в блокиран участък на коронарната артерия. От пациента се извлича вена, обикновено от крака, която се пришива преди и след блокирания участък, възстановявайки по този начин кръвообращението по заобиколен път.

Ангиопластиката включва използването на катетър с малко балонче накрая, който се вкарва в бедрената или подмишечната артерия и се придвижва до мястото на стеснение на коронарния съд. Там балончето бързо се раздува или разпъва, отстранявайки спазъма.

Първата линия на защита от развитието на стенокардия включва физическа активност, здравословна храна, умерено хранене, отказ от тютюнопушене и ограничаване употребата на алкохол.